

KÚRIA

Bfv.III.1.195/2014/7.szám

A Kúria Budapesten, a 2015. év február hó 25. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A rablás büntette miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Makói Járásbíróság 2.Be.426/2013/2. számú, illetőleg a Szegedi Törvényszék 2.Bf.1494/2013/13. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítványozó, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem terjeszthet elő.

I n d o k o l á s

A Makói Járásbíróság a 2013. október 31-én kihirdetett 2.Be.426/2013/2. számú ítéletével a terheltet rablás büntette [Btk. 365. § (2) bek., (1) bek. a) pont] miatt - mint többszörös visszaesőt - 5 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A Szegedi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2014. május 13-án meghozott 2.Bf.1494/2013/13. számú ítéletével a szabadságvesztés tartamát 6 évre súlyosította, megállapítva, hogy a terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helyben hagyta.

Az irányadó tényállás szerint az ittas terhelt 2013. október 2-án az áruház csemege osztályán - az áruvédelmi címkét eltávolítva - 3 rúd, összesen 8.097 forint értékű szalámit rejtett el a

ruházatában, majd fizetés nélkül távozott. A bejáratnál lévő áruvédelmi kapu jelzésére azonban két biztonsági őr lépett a terhelthez, s felszólították, hogy a ruházatából pakoljon ki. A terhelt ennek nem tett eleget, hanem kifelé tartva az elé álló biztonsági őröket lökdösni kezdte, közben megöléssel - leszúrással - fenyegette őket, a bejárat elé érve pedig közölte, hogy a családja a parkolóban van, nagyon megbánják, ha nem engedik el. Végül a terhelt - mivel a biztonsági őrök a családtagok közbeavatkozásától tartva felhagytak a terhelt követésével - elmenekült a helyszínről.

A terheltet utóbb az értesített rendőrök fogták el, s a nála megtalált árut is lefoglalták, így a kár megtérült.

A másodfokú bíróság ítéletét megjelölve - de értelemszerűen az elsőfokú ítélet ellen is - a terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a Be. 416. §-a (1) bekezdésének b) pontjára alapozottan. Álláspontja szerint a terhelt által alkalmazott erőszak és fenyegetés nem volt lenyűgöző, bénító hatású, hiszen a biztonsági őröket nem gátolta abban, hogy akaratuknak megfelelően cselekedjenek. Ehhez képest a rablás büntetetté tekintve a cselekmény nem tényállásszerű, az legfeljebb lopás vétségeként és azzal halmazatban - mivel a fenyegetés nem volt közvetlen sem - zsarolás büntetteként értékelhető, amelyekhez képest viszont a kiszabott szabadságvesztés mértéke törvénysértően eltúlzott. Ezért a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezését és a bíróság új eljárásra utasítását kérte.

A Legfőbb Ügyészség a BF.1500/2014/1. számú nyilatkozatában a megtámadott határozatok hatályban fenntartására tett indítványt.

A felülvizsgálati indítvány nem alapos.

A Btk. 365. §-ának (2) bekezdése értelmében rablás az is, ha a tettenért tolvaj a dolog megtartása végett erőszakot, illetve élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetést alkalmaz. A rablási erőszaknak, illetőleg kvalifikált fenyegetésnek kétségekívül lenyűgözőnek, akaratot megtörőnek kell lennie, olyannak, amely alkalmas arra, hogy a megtámadottat a dolog elvételének tűrésére vagy átadására készítse. A törvény tehát az adott körülmények között objektíve megítélhető alkalmasságot tekintí kritériumnak, így azt, hogy az erőszak vagy fenyegetés intenzitása elegendő-e a rablás megállapításához, nem a sértett magatartásától teszi függővé. Következésképpen a rablás, illetve annak kísérlete felrovását önmagában nem zárja ki, ha a sértett - testi épségének, életének kockáztatásával - megkísérelí (esetleg sikerrel) értékei eltulajdonításának megakadályozását.

A rablási fenyegetés közvetlensége pedig azt jelenti, hogy a megfenyegetettnek a kilátásba helyezett hátrány azonnali

bekövetkezésével kell számolnia.

A Be. 423. §-ának (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban is kötelezően figyelembe veendő tényállásból kitűnik, hogy a tettenért terhelt – azért, hogy a lopott dolgot megtartva a helyszínről eltávozhasson – a biztonsági őrökkel szemben erőszakot alkalmazott: erőteljesen lökdösni, taszigálni kezdte őket. Eközben megöléssel, leszúrással fenyegetőzött, kijelentve, hogy a parkolóban van a családja, ha az őnök nem engedik el, nagyon megbánják. A biztonsági őnök számára a fenyegetés komolysága nem volt kérdéses, hiszen nem tudhatták, hogy a parkolóban várakozó családtagok hányan vannak, s rendelkeznek-e támadó eszközökkel. A tényállás szerint a sértettek éppen ebben a fenyegetésben rejlő közvetlen veszély miatt hagytak fel a terhelt visszatartásával, egyben az eltulajdonított áru visszaszerzésének megkísérlésével.

Ehhez képest tehát – függetlenül a sértettek fizikai felépítésétől, s attól, hogy a terhelt kést nem vett elő – az erőszak és a közvetlen fenyegetés alkalmas volt az adott ügyben a lopott dologgal való eltávozás kikényszerítésére, ekként a terhelt cselekményének a Btk. 365. §-ának (2) bekezdésében meghatározott és az (1) bekezdés szerint büntetendő rablás büntettekénti minősítése törvényes. Ez pedig a büntetés mértékének felülvizsgálatát is kizárja, minthogy a Be. 416. § (1) bekezdésének b) pontja szerint erre csak akkor kerülhet sor, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése vagy a büntetőjog más – mérlegelést nem tűrően alkalmazandó – szabályának megsértése miatt vált törvénysértővé.

Ennek megfelelően a Kúria – miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 423. §-ának (5) bekezdése alapján köteles – a felülvizsgálati indítványnak, a Be. 424. § (1) bekezdésének I. fordulata alapján tartott tanácsülésen eljárva, nem adott helyt, s a megtámadott határozatokat a a Be. 426. §-a alapján hatályukban fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezés és felülvizsgálat lehetőségét a Be. 3. §-ának (4) bekezdése és 416. § (4) bekezdésének b) pontja zárja ki, míg az indítvány megismétlésének tilalmára vonatkozó figyelmeztetés a Be. 418. §-ának (3) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2015. február 25.

Dr. Kónya István s.k. a tanács elnöke, Dr. Akác József s.k. előadó bíró, Dr. Varga Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

írnok
BÉ